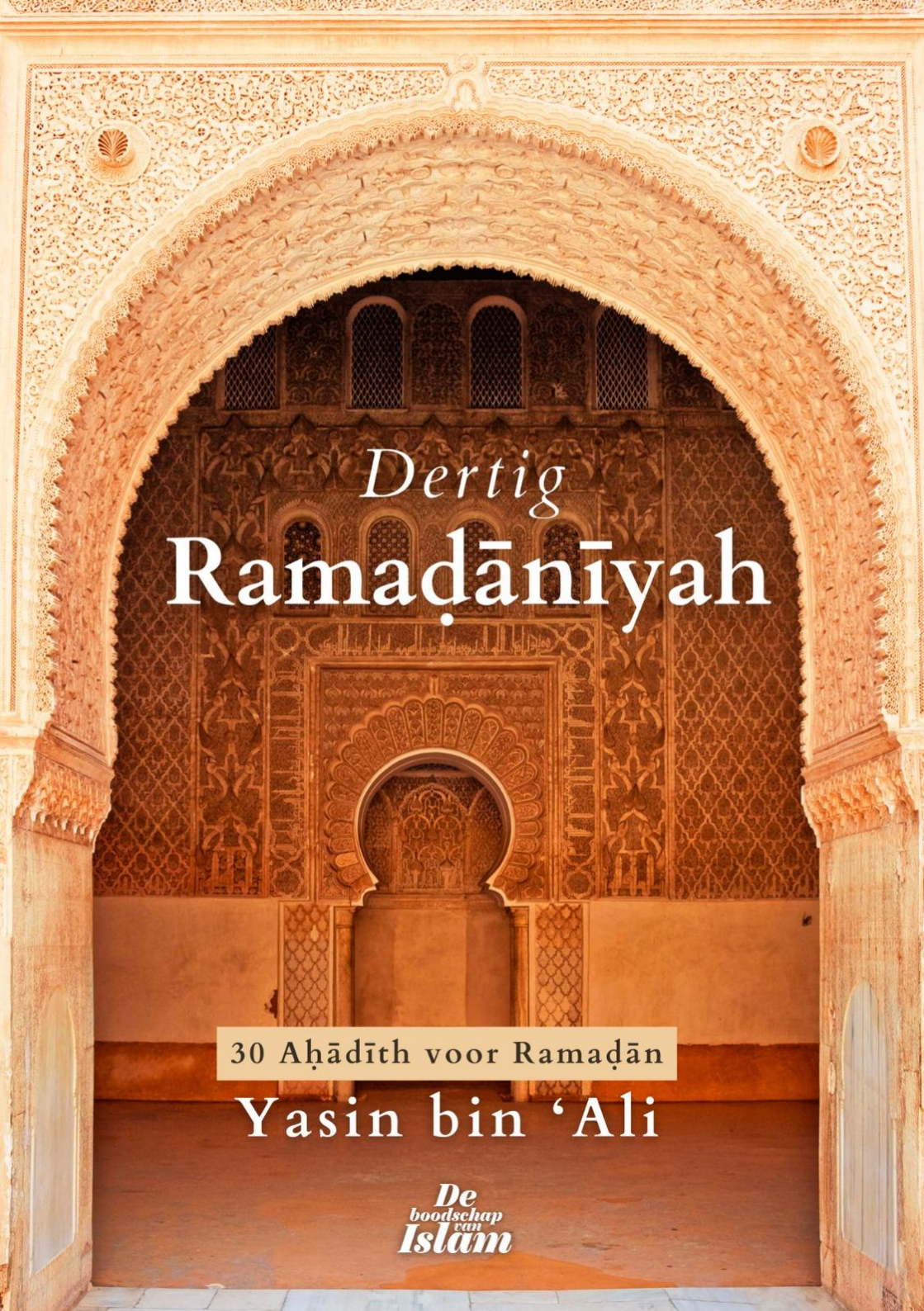

Dertig Ramaḍānīyah

30 Aḥādīth voor Ramaḍān

Yasin bin ‘Ali

De boodschap van Islam

Dertig
Ramaḍānīyah

30 Aḥādīth voor Ramaḍān

Yasin bin ‘Ali

De boodschap van Islām

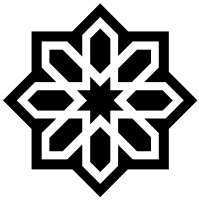

Dit boek is een vertaling van het Arabische origineel

2e druk

19 Sha'ban 1445 NH

29 Februari 2024 NC

Vertaald door

Nadeem Hasan en Mikaeel Hasan

Inhoud

Inleiding 1

Ḥadīth 1: Ramaḍān is een Kans om te Veranderen 3

Ḥadīth 2: Al-Tawhīd is het Fundament van Denken en Handelen 7

Ḥadīth 3: De Essentie van Al-Īmān 9

Ḥadīth 4: De Essentie van Al Islām 11

Ḥadīth 5: De Goddelijke Bronnen in Islām 13

Ḥadīth 6: De Maatstaf tot Handelen in Islām 15

Ḥadīth 7: De Soevereiniteit Behoort tot de Sharī'ah 16

Ḥadīth 8: 'O Allāh, er is Geen Leven Behalve het Leven van het Hiernamaals' 19

Ḥadīth 9: De Verplichting van het Gebieden van het Goede en het Verbieden van het Slechte 22

Ḥadīth 10: De Levensduur en de Voorziening 24

Ḥadīth 11: 'En (voor) Wie op Allāh Vertrouwt, is Hij Voldoende' 27

Ḥadīth 12: 'Enkel de Gelovigen zijn (Elkaars) Broeders' 29

Ḥadīth 13: 'Aṣabiyya is een Oproep tot Onwetendheid 31

Ḥadīth 14: Kennis Krijg je door te Leren en Begrip door te (leren) Begrijpen 33

Ḥadīth 15: Het Wegblijven van de Onduidelijke Zaken 35

Ḥadīth 16: Van de Grote Zonden 38

Ḥadīth 17: Publiek Bezit 40

Ḥadīth 18: De Gunst van het Reciteren van de Qur'ān 43

Ḥadīth 19: Laylat Al-Qadr is Beter dan Duizend Maanden 45

Ḥadīth 20: De Poorten naar Het Goede 46

Ḥadīth 21: De Beste der Mannen 49

Ḥadīth 22: De Verantwoordelijkheden in Islām 51

Ḥadīth 23: 'Er is Geen Gehoorzaamheid in Ongehoorzaamheid, Gehoorzaamheid is Enkel in het Goede' 53

Ḥadīth 24: Tekenen van Hypocrisie 55

Ḥadīth 25: Hoe Benauwd Zou het Leven Zijn Zonder Hoop 57

Ḥadīth 26: 'Pas op Voor Toevoegingen, Want Elke Toevoeging is een Innovatie' 59

Ḥadīth 27: 'Zakāt al-Fiṭr is een Reiniging voor de Vastende….en Voedsel voor de Armen' 61

Ḥadīth 28: 'Allāh heeft Erbarmen met de Erbarmers' 63

Ḥadīth 29: Op Al-'Īd is er Ontspanning en Blijdschap 65

Ḥadīth 30: 'Allāh is Boos op Degene Die niet Vraagt' 67

Inleiding

Alle lof zij aan Allāh, vrede en zegeningen zij op de meester der boodschappers en het zegel der profeten, en op zijn familie, al zijn metgezellen, en al degenen die hen volgden met oprechtheid.

Dit boekje betreft de 'Dertig Ramaḍānīyah' geselecteerd vanuit de overleveringen (Aḥādīth[1]) van de Profeet (ﷺ). Deze Aḥādīth bevatten verschillende soorten doelstellingen die daarnaast verschillende onderwerpen bevatten. Het doel hiervan is dat ze worden gelezen in de heilige maand Ramaḍān[2] waarbij een iedere besproken Ḥadīth een fundament zou kunnen vormen voor een les. Bij elke les kan er dan een focus gelegd worden op een islamitisch basisconcept dat dan verder uitgediept kan worden. Het grootste deel van de genoemde concepten in dit kleine boekje zijn concepten waarbij een islamitische mentaliteit gevormd wordt. Dit zijn concepten die belangrijk zijn voor zowel individueel als gemeenschappelijk gedrag in de Islamitische samenleving. Het is daarom noodzakelijk dat men de waarde van deze concepten inziet en ze uitdraagt naar andere moslims zodat deze concepten de norm worden bij de moslimgemeenschap.

---

[1] Meervoud van Ḥadīth. Een Ḥadīth is een overlevering over de handelingen, uitspraken en stilzwijgen van de Profeet Mohammad (ﷺ).

[2] Een heilige maand in Islam waarbij het verplicht is dagelijks te vasten van zonsopgang tot zonsondergang.

Ik heb mij in dit werk beperkt tot alleen het noemen van de bronnen van de Aḥādīth nadat ze, op basis van mijn beoordeling, zeer aannemelijk Ṣaḥīḥ en Ḥasan[3] zijn. Naast dat ik een aantal opmerkingen heb vermeld, heb ik de rest vrijgelaten voor de docent en student om zelf te bepalen hoe deze Aḥādīth, naar eigen inzicht en voornemen, in het kort moeten worden besproken of juist uitgebreider moeten worden uitgelegd.

Ik vraag Allāh (ﷻ) dit werk van mij te accepteren en het te zegenen en het van nut te laten zijn.

Alle lof zij aan Allāh, de Heer der Werelden en vrede en zegeningen zij op de onze Meester Mohammed, de meest edele der Boodschappers.

[3] Ṣaḥīḥ en Ḥasan zijn twee categorieën van Ḥadīth die gebruikt mogen worden voor het vormen van goddelijke oordelen.

Ḥadīth 1

Ramaḍān is een Kans om te Veranderen

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: «**إِذَا دَخَلَ شَهْرُ رَمَضَانَ فُتِّحَتْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ، وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ جَهَنَّمَ، وَسُلْسِلَتِ الشَّيَاطِينُ**» رواه البخاري في صحيحه. وفي رواية لمسلم في صحيحه عنه: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: «**إِذَا جَاءَ رَمَضَانُ فُتِّحَتْ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ، وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ، وَصُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ**». وفي رواية للتّرمذي وابن ماجه في سننهما عنه: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: «**إِذَا كَانَ أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ صُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ، وَمَرَدَةُ الجِنِّ، وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ، فَلَمْ يُفْتَحْ مِنْهَا بَابٌ، وَفُتِّحَتْ أَبْوَابُ الجَنَّةِ، فَلَمْ يُغْلَقْ مِنْهَا بَابٌ، وَيُنَادِي مُنَادٍ: يَا بَاغِيَ الخَيْرِ أَقْبِلْ، وَيَا بَاغِيَ الشَّرِّ أَقْصِرْ، وَلِلَّهِ عُتَقَاءُ مِنَ النَّارِ، وَذَلكَ كُلَّ لَيْلَةٍ**»

Er is overgeleverd van Abū Hurayrah (رضي الله عنه): "De Boodschapper van Allāh (ﷺ) zei: "**Op het moment dat de Ramaḍān aanbreekt, worden de poorten van de hemel geopend, de poorten van de hel gesloten en de Shayāṭīn geketend."** (Al-Bukhārī).

En in een andere overlevering zei de Boodschapper van Allāh (ﷺ): **"Wanneer de Ramaḍān aanbreekt worden de poorten van het Paradijs geopend, en de poorten van het vuur gesloten en de *Shayāṭīn* geketend."** (Muslim).

En in een andere overlevering wordt gezegd dat de Profeet (ﷺ) heeft gezegd: "**Indien de eerste nacht van de maand Ramaḍān aanbreekt, dan worden de Shayāṭīn geketend, en de opstandigen van de Jinn, de poorten van de hel gesloten en geen poort ervan zal openblijven. En de poorten van het Paradijs zullen worden geopend en geen poort ervan zal gesloten blijven. Er zal worden omgeroepen: "O jij die het goede wilt, kom dichterbij. En o jij die het slecht wilt, stop hiermee." En Allāh zal iedere nacht mensen van (hun bestemming van) het vuur bevrijden."** (Al-Tirmidhī en Ibn Mājah).

- Abū al-Walīd al-Bājī zei: "En zijn (ﷺ) uitspraak: "**de poorten van het Paradijs geopend, en de poorten van het vuur gesloten"** kan op letterlijke wijze worden geïnterpreteerd en dan duidt dit op de zegeningen van de maand en het goede voor degene die goede werken verricht. Ook is het mogelijk dat bedoeld wordt met het openen van de deuren van het Paradijs dat er veel beloning zal zijn voor het vasten en de nachtgebeden deze maand, en dat het handelen in deze maand zal leiden tot het Paradijs. Zo ook roepen moslims

gewoonlijk naar elkaar, bij het ontmoeten van de vijand in de strijd: "De poorten van het Paradijs zijn voor jullie geopend." De betekenis hiervan is dat voor jullie de mogelijkheid is gekomen om handelingen te verrichten waarmee jullie het Paradijs binnen kunnen treden. En de betekenis van het sluiten van de poorten van het vuur is dat er veel vergiffenis zal zijn en vaak de bestraffing voor zonden zal worden bespaard.

En zijn (ﷺ) uitspraak **'en de Shayāṭīn zullen geketend (Ṣuffidat) zijn"** kan betekenen in letterlijke zin dat ze letterlijk geketend zullen zijn. Ze zullen dus weerhouden worden van sommige handelingen die ze enkel zouden kunnen verrichten wanneer ze vrijgelaten zouden zijn. En deze Ḥadīth is geen bewijs dat ze volledig worden weerhouden van handelingen. Dit is omdat de 'Muṣaffad' degene is wiens handen vastgeketend zijn vast aan de nek. Diegene is nog steeds in staat om te spreken, meningen te geven en andere zaken te verrichten.

Het is tevens mogelijk op basis van de tweede interpretatie dat deze maand vanwege zijn zegeningen en beloningen voor de handelingen en zijn vergiffenis voor de zonden, het zal zijn alsof de Shayāṭīn vastgebonden zullen zijn. En dat hun werken en verleidingen geen invloed hebben of schade zullen kunnen berokkenen. Alle lof voor Degene die deze gunsten op Zijn dienaren heeft doen neerdalen.

Ook is het mogelijk dat er bedoeld wordt dat er een specifiek type van de Shayāṭīn volledig weerhouden zal worden. En Allāh (ﷻ) weet het beste." (Boek: Muntaqá Sharḥ Muwaṭṭa' Mālik)

- De betekenis – en Allāh weet het beste – is zoals Ibn 'Abd Al-Barr heeft gezegd "Allāh (ﷻ) beschermt de moslims, of de meesten van hen, van de zonden en hij laat de Shayāṭīn niet op hen los zoals hij dat in de rest van het jaar doet" (Boek: Al-Istidhkār).

Aldus is de maand van Ramaḍān een kans waarbij de harten verzacht worden en klaar worden gemaakt om goede Islamitische adviezen en preken te accepteren en gereed te zijn voor een positieve verandering.

Ḥadīth 2

Al-Tawhīd is het Fundament van Denken en Handelen

عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ اللهِ الثَّقَفِيِّ، قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ، قُلْ لِي فِي الْإِسْلَامِ قَوْلًا لَا أَسْأَلُ عَنْهُ أَحَدًا بَعْدَكَ، قَالَ: «**قُلْ: آمَنْتُ بِاللهِ، فَاسْتَقِمْ**» رواه مسلم في صحيحه. وفي رواية عند أحمد في المسند: «**قُلْ: آمَنْتُ بِاللهِ، ثُمَّ اسْتَقِمْ**». وفي رواية عند التّرمذي وابن ماجه في سننهما: قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ حَدِّثْنِي بِأَمْرٍ أَعْتَصِمُ بِهِ، قَالَ: «**قُلْ: رَبِّيَ اللَّهُ، ثُمَّ اسْتَقِمْ**»

Er is overgeleverd van Abū Sufyān bin ‘Abdillāh Al-Thaqafī (ﷺ) dat hij zei: “Ik zei: “O Boodschapper van Allāh, noem voor mij vanuit de Islām een uitspraak, die ik aan niemand anders behalve u zou vragen.” Hij zei: “**Zeg: “Ik geloof in Allāh”, en blijf vervolgens standvastig (hierop)**””. (Muslim).

En in een andere overlevering van Aḥmad in zijn Musnad: **“Zeg: “Ik geloof in Allāh”, en blijf vervolgens standvastig (hierop).”**

En in een andere overlevering van Al-Tirmidhī en Ibn Mādjah in hun Sunan: “Hij zei: “Ik zei: “O Boodschapper van Allāh vertel mij over een

zaak waar ik mezelf aan kan vastklampen. Hij zei: "**Zeg: "Mijn Heer is Allāh", blijf vervolgens standvastig hierop**"".

- Ibn Rajab heeft gezegd: "En Al-Istiqāmah (standvastigheid /rechtlijnigheid) is het gedrag van de rechte weg, en dit is de rechtlijnige godsdienst waar niet naar rechts of links wordt afgeweken. Daarnaast omvat dit het doen van alle daden van gehoorzaamheid, zowel openlijk als innerlijk, en het verlaten van alle daden die verboden zijn. Op deze manier wordt het advies (van de Profeet (ﷺ)) een verzameling van alle gedragingen in dit geloof." (Boek: Jāmi' Al-'Ulūm wa Al-Ḥikam)

- De 'Aqīdah van Tawhīd is het basisfundament waarop de moslim al zijn ideeën bouwt. En het is hetgeen zijn visie op het leven formuleert. En vanuit dit fundament komen de systemen voort die zijn leven ordenen en zijn gedrag afbakenen. Dus, de moslim vormt zijn gedrag in zijn leven volgens concepten en oordelen die voortkomen uit zijn 'Aqīdah.

Ḥadīth 3

De Essentie van Al-Īmān

عَنْ عَلِيٍّ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: «**لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى يُؤْمِنَ بِأَرْبَعٍ: يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ بَعَثَنِي بِالحَقِّ، وَيُؤْمِنُ بِالمَوْتِ، وَبِالبَعْثِ بَعْدَ المَوْتِ، وَيُؤْمِنُ بِالقَدَرِ**» رواه الترمذي في سننه. ورواه ابن ماجه في سننه بلفظ: «**لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى يُؤْمِنَ بِأَرْبَعٍ: بِاللَّهِ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ، وَبِالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ، وَالْقَدَرِ**»

'Alī (ﷺ) heeft overgeleverd en zei: "De Boodschapper van Allāh (ﷺ) zei: "**Een dienaar zal niet geloven totdat hij in vier zaken zal geloven: hij getuigt dat er geen god is behalve Allāh en dat ik Zijn Boodschapper ben, gestuurd met de waarheid. Hij gelooft in de dood, en de wederopstanding na de dood, en hij gelooft in het lot."**"(Al-Tirmidhī).

In een andere overlevering wordt gezegd: "**Een dienaar zal niet geloven totdat hij geloofd in vier zaken: "In enkel en alleen Allāh (als zijn god) en geen deelgenoten aan Hem toekent, dat ik Zijn Boodschapper ben, de wederopstanding na de dood en in het lot."** (Ibn Mājah).

- Al-Īmān is vaste acceptatie die past bij de realiteit gebaseerd op bewijsvoering (التصديق الجازم المطابق للواقع عن دليل).

- De islamitische ‘Aqīdah is een alomvattend idee over de mens, leven en het universum – wat voorafging aan deze zaken, wat erna zal komen, en wat de relatie is met hetgeen voorafging en wat erna zal komen. Ze is het antwoord op de vragen: “Waar kom ik vandaan? Waarom ben ik tot bestaan gekomen? Waar zal ik naartoe gaan (na dit leven)?”

- Het antwoord hierop ofwel op de hamvraag is: “Van Allāh, omwille van Allāh en naar Allāh”.

Ḥadīth 4

De Essentie van Al-Islām

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهم قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: «**بُنِيَ الإِسْلاَمُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلاَةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَالحَجِّ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ**» رواه البخاري في صحيحه. وفي رواية عنه عند الإمام مسلم في صحيحه: «**بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسَةٍ: عَلَى أَنْ يُوَحَّدَ اللهُ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَصِيَامِ رَمَضَانَ، وَالْحَجِّ**». وفي رواية أخرى له عنه: «**بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: عَلَى أَنْ يُعْبَدَ اللهُ وَيُكْفَرَ بِمَا دُونَهُ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَحَجِّ الْبَيْتِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ**».

Ibn ‘Umar (ﷺ) heeft overgeleverd en zei: “De Boodschapper van Allāh zei: “**De Islām is op vijf gebouwd: De getuigenis van dat er geen god is behalve Allāh en Mohammed de Boodschapper van Allāh is, het verrichten van het gebed, het geven van de Zakāt, de Ḥajj en het vasten in de maand Ramaḍān.”**” (Al-Bukhārī).

In een andere overlevering wordt gezegd: **“De Islām is gebouwd op vijf: De éénmaking van Allāh, het verrichten van het gebed, het geven van de Zakāt, het vasten in de maand Ramaḍān en de Ḥajj.”** (Muslim).

En in een andere overlevering wordt gezegd: **“De Islām is op vijf gebouwd: Dat Allāh wordt aanbeden en men ongelovig is in alles buiten Hem, het verrichten van het gebed, het geven van de Zakāt, de Ḥajj naar het Huis, en het vasten in de maand Ramaḍān.**”(Muslim).

Ḥadīth 5

De Goddelijke Bronnen in Islām

عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ معْدِ يكَرِبَ الْكِنْدِيِّ رضي الله عنه، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ: «**يُوشِكُ الرَّجُلُ مُتَّكِئًا عَلَى أَرِيكَتِهِ، يُحَدَّثُ بِحَدِيثٍ مِنْ حَدِيثِي، فَيَقُولُ: بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ كِتَابُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، فَمَا وَجَدْنَا فِيهِ مِنْ حَلَالٍ اسْتَحْلَلْنَاهُ، وَمَا وَجَدْنَا فِيهِ مِنْ حَرَامٍ حَرَّمْنَاهُ، أَلَّا وَإِنَّ مَا حَرَّمَ رَسُولُ اللَّهِ** صلى الله عليه وسلم **مِثْلُ مَا حَرَّمَ اللَّهُ**» رواه ابن ماجه في سننه. ورواه التّرمذي في سننه بلفظ: «**أَلَا هَلْ عَسَى رَجُلٌ يَبْلُغُهُ الحَدِيثُ عَنِّي وَهُوَ مُتَّكِئٌ عَلَى أَرِيكَتِهِ، فَيَقُولُ: بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ كِتَابُ اللَّهِ، فَمَا وَجَدْنَا فِيهِ حَلَالًا اسْتَحْلَلْنَاهُ. وَمَا وَجَدْنَا فِيهِ حَرَامًا حَرَّمْنَاهُ، وَإِنَّ مَا حَرَّمَ رَسُولُ اللَّهِ كَمَا حَرَّمَ اللَّهُ**». قال التّرمذي: "هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الوَجْهِ"

Al-Miqdām Ibn Ma'di Yakarib Al-Kindīy (ﷺ) heeft overgeleverd dat de Boodschapper van Allāh (ﷺ) zei: **"Er zal weldra een moment komen dat een persoon leunend op zijn bank zal zitten en zal spreken met een Ḥadīth van mij. En hij zal zeggen: "Tussen ons en jullie is het Boek van Allāh (ﷻ), hetgeen wij daarin vinden wat Ḥalāl is verklaard, dat verklaren wij Ḥalāl, en hetgeen wij daarin vinden wat**

Ḥarām wordt verklaard, dat verklaren wij als Ḥarām. Voorzeker, hetgeen de Boodschapper van Allāh (ﷺ) Ḥarām heeft verklaard is hetzelfde als hetgeen Allāh (ﷻ) Ḥarām heeft verklaard.””(Ibn Mājah).

En in andere bewoordingen is gezegd: **“Waarlijk, er zal (een tijd komen dat er) een man (zal) zijn die mijn Ḥadīth bereikt en hij leunend zal zitten op zijn bank en zeggen: “Tussen ons en jullie is het boek van Allāh, hetgeen wij hierin aan Ḥalāl vinden, verklaren wij Ḥalāl. En hetgeen we hierin Ḥarām vinden verklaren wij Ḥarām. Voorwaar, hetgeen de Boodschapper van Allāh Ḥarām heeft verklaard is hetzelfde als dat Allāh iets Ḥarām verklaart.”** (Al-Tirmidhī: Ḥadīth Ḥasan, Gharīb).

Ḥadīth 6

De Maatstaf tot Handelen in Islām

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم، قَالَ: «**لَيَأْتِيَنَّ عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ، لاَ يُبَالِي المَرْءُ بِمَا أَخَذَ المَالَ، أَمِنْ حَلاَلٍ أَمْ مِنْ حَرَامٍ**» رواه البخاري.

Abū Hurayrah heeft overgeleverd van de Profeet (ﷺ) dat hij (ﷺ) zei: **"Er zal zeker een tijd komen bij de mensen dat wanneer iemand eigendommen van een ander ontvangt hij geen omkijken heeft naar of dit Ḥalāl of Ḥarām is.**" (Al-Bukhārī).

Al-Miqyās (maatstaf): Het zelfstandig naamwoord van een zaak waarmee je kunt meten. Een maatstaf van de handelingen betekent dat dit een graadmeter is waarmee een moslim zijn gedrag afmeet. Ofwel hij meet en beoordeeld zijn daden, uitspraken en gedrag hiermee. De maatstaf van de handelingen in Islām is Ḥalāl en Ḥarām.

Ḥadīth 7

De Soevereiniteit Behoort tot de Sharī‘ah

عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ رضي الله عنه، قَالَ: أَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَفِي عُنُقِي صَلِيبٌ مِنْ ذَهَبٍ. فَقَالَ: «**يَا عَدِيُّ اطْرَحْ عَنْكَ هَذَا الوَثَنَ**»، وَسَمِعْتُهُ يَقْرَأُ فِي سُورَةِ بَرَاءَة: ﴿**اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ**﴾، قَالَ: «**أَمَا إِنَّهُمْ لَمْ يَكُونُوا يَعْبُدُونَهُمْ، وَلَكِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا أَحَلُّوا لَهُمْ شَيْئًا اسْتَحَلُّوهُ، وَإِذَا حَرَّمُوا عَلَيْهِمْ شَيْئًا حَرَّمُوهُ**» رواه الترمذي في سننه. وفي رواية عند البيهقي في السنن الكبرى: قَالَ: قُلْتَ: يَا رَسُولَ اللهِ, إِنَّهُمْ لَمْ يَكُونُوا يَعْبُدُونَهُمْ قَالَ: «**أَجَلْ, وَلَكِنْ يُحِلُّونَ لَهُمْ مَا حَرَّمَ اللهُ, فَيَسْتَحِلُّونَهُ , وَيُحَرِّمُونَ عَلَيْهِمْ مَا أَحَلَّ اللهُ , فَيُحَرِّمُونَهُ , فَتِلْكَ عِبَادَتُهُمْ لَهُمْ**». وفي رواية عند الطبراني في المعجم الكبير: فَقُلْتُ: إِنَّا لَسْنَا نَعْبُدُهُمْ، فَقَالَ: «**أَلَيْسَ يُحَرِّمُونَ مَا أَحَلَّ اللهُ فَتُحَرِّمُونَهُ، ويُحِلُّونَ مَا حَرَّمَ اللهُ فَتَسْتَحِلُّونَهُ؟**» قُلْتُ: بَلَى، قَالَ: «**فَتِلْكَ عِبَادَتُهُمْ**».

وروى عبد الرّزاق في تفسيره: عَنِ الثَّوْرِيِّ, عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ, عَنْ أَبِي الْبَخْتَرِيِّ قَالَ: سَأَلَ رَجُلٌ حُذَيْفَةَ, فَقَالَ: يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ أَرَأَيْتَ قَوْلَهُ: ﴿**اتَّخَذُوا**

أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ أَكَانُوا يَعْبُدُونَهُمْ؟, قَالَ: "لَا، وَلَكِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا أَحَلُّوا لَهُمْ شَيْئًا اسْتَحَلُّوهُ, وَإِذَا حَرَّمُوا عَلَيْهِمْ شَيْئًا حَرَّمُوهُ

Er is overgeleverd van ‘Adī Ibn Ḥātim (ﷺ) dat hij zei: “Ik kwam bij de Profeet (ﷺ) terwijl ik om mijn nek een kruis van goud droeg. Hij (ﷺ) zei tegen mij: **“O ‘Adī, verwijder deze afgod van jezelf”**, en ik hoorde hem (ﷺ) een deel van soera Barā’ (Al-Tawbah) reciteren:

“Zij namen hun monniken en rabbijnen als heren buiten Allāh.” (Al-Tawbah, 31)

En Hij (ﷺ) zei: ”**Voorwaar zij aanbaden hen niet, echter wanneer zij iets Ḥalāl verklaarden, dan verklaarden deze mensen het Ḥalāl, en wanneer zij iets Ḥarām verklaarden, dan verklaarden deze mensen het ook als Ḥarām.”**” (Al-Tirmidhī).

En in een andere overlevering zei hij: “Ik zei: “O Boodschapper van Allāh, zij (de volgers) aanbaden hen niet.” Hij zei: “**Klopt, echter maakten zij Ḥalāl wat Allāh Ḥarām verklaarde en zij volgden hen daarin. En zij maakten Ḥarām wat Allāh Ḥalāl verklaarde, en zij volgden hen daarin. Dit is hun aanbidding van hen.”**” (Al-Bayhaqī).

En in een andere overlevering: “Ik zei: “Voorwaar wij aanbaden hen niet.” Hij (ﷺ) zei: “**Hebben zij niet hetgeen Allāh Ḥalāl verklaard heeft Ḥarām gemaakt en jullie volgden hen daarin? En hebben zij niet hetgeen Allāh Ḥarām heeft verklaard tot Ḥalāl gemaakt en jullie volgden hen daarin?”.** Ik zei: “Dat klopt”. Hij (ﷺ) zei: **“Dat is hun aanbidding (van hen).”**” (Al-Tabarānī)

Er is overgeleverd van ‘Abd al-Razzāq in zijn Tafsīr, van Al-Thawrī, van Ḥabīb ibn Abī Thābit, van Al-Buḥturī dat hij zei: “Een man vroeg Abū Ḥudhayfah iets en zei: “O Abā ‘Abdillāh voor wat betreft het vers:

“Zij namen hun monniken en rabbijnen als heren buiten Allāh.”

Ben jij van mening dat zij hen aanbaden?” Hij zei: “Nee, echter op het moment dat ze iets voor hun volgers Ḥalāl maakten dan volgden dezen hen, en op het moment dat zij voor hun volgers iets Ḥarām maakten dan volgden zij hen hierin”

Ḥadīth 8

‘O Allāh, er is Geen Leven Behalve het Leven van het Hiernamaals’

عن زيد بن ثابت رضي الله عنه قال: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ: «**مَنْ كَانَتِ الدُّنْيَا هَمَّهُ، فَرَّقَ اللَّهُ عَلَيْهِ أَمْرَهُ، وَجَعَلَ فَقْرَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ، وَلَمْ يَأْتِهِ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا مَا كُتِبَ لَهُ، وَمَنْ كَانَتِ الْآخِرَةُ نِيَّتَهُ، جَمَعَ اللَّهُ لَهُ أَمْرَهُ، وَجَعَلَ غِنَاهُ فِي قَلْبِهِ، وَأَتَتْهُ الدُّنْيَا وَهِيَ رَاغِمَةٌ**» رواه ابن ماجه في سننه

ورواه الترمذي في سننه عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رضي الله عنه، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: «**مَنْ كَانَتِ الآخِرَةُ هَمَّهُ جَعَلَ اللَّهُ غِنَاهُ فِي قَلْبِهِ وَجَمَعَ لَهُ شَمْلَهُ، وَأَتَتْهُ الدُّنْيَا وَهِيَ رَاغِمَةٌ، وَمَنْ كَانَتِ الدُّنْيَا هَمَّهُ جَعَلَ اللَّهُ فَقْرَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ، وَفَرَّقَ عَلَيْهِ شَمْلَهُ، وَلَمْ يَأْتِهِ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا مَا قُدِّرَ لَهُ**»

Yazīd bin Thābit (ﷺ) heeft overgeleverd en gezegd: “Ik heb de Boodschapper van Allāh (ﷺ) horen zeggen: “**Degene voor wie de *Dunyah* zijn zorg is, Allāh zal zijn zaak doen splijten, en hij zal armoede tussen zijn ogen plaatsen en er zal niets van de Dunyah tot hem komen, behalve hetgeen hem voorgeschreven is. En degene voor wie het hiernamaals zijn intentie is, Allāh zal zijn**

zaak bijeenbrengen en tevredenheid in zijn hart plaatsen, en de *Dunyah* zal sowieso tot hem komen."" (Ibn Mājah).

In een andere overlevering van Anas bin Mālik (رضي الله عنه) zei hij: "De Boodschapper van Allāh (ﷺ) heeft gezegd: **"Degene voor wie het hiernamaals zijn zorg is, Allāh (ﷻ) zal tevredenheid in zijn hart plaatsen, en zijn zaak bijeenbrengen. En de Dunyah zal sowieso tot hem komen. En voor degene waarvan de *Dunyah* zijn zorg is, Allāh zal armoede tussen zijn ogen plaatsen en zijn zaak doen splijten. En de Dunyah zal enkel tot hem komen tot de hoeveelheid voor hem is voorbestemd."** (Al-Tirmidhī).

- Anas ibn Mālik (رضي الله عنه) heeft overgeleverd dat de Boodschapper van Allāh (ﷺ) heeft gezegd: **"O Allāh, voorwaar het (echte) leven, is het leven in het hiernamaals."** (Muslim).

- Het eeuwige leven van rust is in het leven van het hiernamaals. Dit is omdat geluk niet het genieten in het leven is door jezelf te verzadigen en je te storten op je begeerten. Echter, het ware geluk is het behalen van de Tevredenheid van Allāh (ﷻ). Allāh (ﷻ) zegt:

"Allāh heeft de gelovigen mannen en de gelovige vrouwen Tuinen (het Paradijs) beloofd waar onder door de rivieren stromen, zij zijn daarin eeuwig, levenden.

En goede woonplaatsen in de Tuinen van 'Adn (Eden). En het welbehagen van Allāh is groter. Dat is de geweldige overwinning." (Al-Tawbah, 72)

- Al- Rāghib Al-Aṣfahānī heeft gezegd: "De Tevredenheid": Het enorm tevreden zijn. En omdat de grootste tevredenheid afkomstig is van Allāh (ﷻ) is de tekst 'De Tevredenheid' (Al-Riḍwān) in de Koran hetgeen afkomstig is van Allāh (ﷻ).

Ḥadīth 9

De Verplichting van het Gebieden van het Goede en het Verbieden van het Slechte

عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ اليَمَانِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: «**وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتَأْمُرُنَّ بِالمَعْرُوفِ وَلَتَنْهَوُنَّ عَنِ المُنْكَرِ أَوْ لَيُوشِكَنَّ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عِقَابًا مِنْهُ ثُمَّ تَدْعُونَهُ فَلَا يُسْتَجَابُ لَكُمْ**»، رواه الترمذي في سننه وقال: "هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ". وفي رواية عند أحمد في مسنده: أنّ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: «**وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَتَأْمُرُنَّ بِالْمَعْرُوفِ، وَلَتَنْهَوُنَّ عَنِ الْمُنْكَرِ، أَوْ لَيُوشِكَنَّ اللهُ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عِقَابًا مِنْ عِنْدِهِ، ثُمَّ لَتَدْعُنَّهُ فَلَا يَسْتَجِيبُ لَكُمْ**»

Ḥudhayfah bin Al-Yamān (ﷺ) heeft overgeleverd van de Profeet (ﷺ), dat hij zei: **"Bij Degene in Wiens Hand mijn ziel ligt, jullie zullen het goede moeten gebieden en het slechte moeten verbieden of Allāh zal jullie een bestraffing van Hem sturen, vervolgens zullen jullie Hem aanroepen maar Hij jullie niet beantwoorden."** (Al-Tirmidhī, Ḥasan).

In een andere overlevering wordt gezegd dat de Profeet (ﷺ) zei: **"Bij Degene in Wiens Hand mijn ziel ligt, jullie zullen het goede moeten gebieden en het slechte moeten verbieden of Allāh staat zeker op het punt een bestraffing van Hem te sturen. Vervolgens zullen jullie Hem zeker aanroepen maar Hij jullie niet beantwoorden"** (Aḥmad)

- Al-Ma'rūf (het goede) is al hetgeen de Sharī'ah als goed ziet of verplicht (Farḍ) heeft gesteld. Dit zijn de daden waarbij de handeling verplicht is of het verlaten ervan Ḥarām. En Al-Munkar (het slechte) is al hetgeen de Sharī'ah als slecht ziet of verboden (Ḥarām). Dit is het verlaten van de daden die de Sharī'ah heeft bestempeld als zijnde Ḥarām.

- Al-Mulā 'Alī Al-Qārī heeft gezegd: "**….of Hij staat zeker op het punt"**, ofwel: Allāh zal zeker snel komen met een bestraffing van Hem. En **"…zullen jullie Hem zeker aanroepen",** ofwel: "Jullie zullen Hem smeken". En **"….maar Hij jullie niet beantwoorden".** De betekenis is: "Bij Allāh, één van twee zaken zal uitkomen: Óf jullie zullen het goede gebieden en het slechte verbieden, óf er zal een bestraffing op jullie neerdalen van jullie Heer. Vervolgens zal Hij jullie smeekbeden niet beantwoorden om deze bestraffing te verwijderen."

Ḥadīth 10

De Levensduur en de Voorziening

عَنْ عَبْدِ اللهِ [بن مسعود] رضي الله عنه، قَالَ: قَالَتْ أُمُّ حَبِيبَةَ رضي الله عنها زَوْجُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم: اللهُمَّ أَمْتِعْنِي بِزَوْجِي رَسُولِ اللهِ صلى الله عليه وسلم، وَبِأَبِي أَبِي سُفْيَانَ، وَبِأَخِي مُعَاوِيَةَ. قَالَ: فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم: «**قَدْ سَأَلْتِ اللهَ لِآجَالٍ مَضْرُوبَةٍ، وَأَيَّامٍ مَعْدُودَةٍ، وَأَرْزَاقٍ مَقْسُومَةٍ، لَنْ يُعَجِّلَ شَيْئًا قَبْلَ حِلِّهِ، أَوْ يُؤَخِّرَ شَيْئًا عَنْ حِلِّهِ، وَلَوْ كُنْتِ سَأَلْتِ اللهَ أَنْ يُعِيذَكِ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ، أَوْ عَذَابٍ فِي الْقَبْرِ، كَانَ خَيْرًا وَأَفْضَلَ**» رواه مسلم في صحيحه. وفي رواية عند النّسائي في سننه الكبرى: فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: «**دَعَوْتِ اللهَ لِآجَالٍ مَضْرُوبَةٍ، وَآثَارٍ مَعْلُومَةٍ، وَأَرْزَاقٍ مَقْسُومَةٍ، لَا يَتَقَدَّمُ مِنْهَا شَيْءٌ قَبْلَ أَجَلِهِ، وَلَا يَتَأَخَّرُ شَيْءٌ بَعْدَ أَجَلِهِ، لَوْ سَأَلْتِ اللهَ أَنْ يَقِيَكِ مِنْ عَذَابِ النَّارِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ، لَكَانَ خَيْرًا لَكَ**»

Er is overgeleverd van ‘Abdullāh Ibn Mas’ūd (ﷺ) dat hij zei: “Umm Ḥabībah, de vrouw van de Profeet (ﷺ), zei: “O Allāh, laat mij genieten (van het leven) met mijn man, de Boodschapper van Allāh, mijn vader, Abū Sufyān, en mijn broer, Mu’āwiyah. De Profeet (ﷺ) zei hierop:

“Jij hebt Allāh (ﷻ) gevraagd over de levensduur die al bepaald is, en dagen die reeds geteld zijn, en voorzieningen die reeds verdeeld zijn. Niets van deze zaken zal versneld kunnen worden wanneer ze zijn bepaald en niets zal kunnen worden uitgesteld. Het zou beter geweest zijn indien je Allāh zou hebben gevraagd om je te beschermen tegen de bestraffing van het vuur of de bestraffing van het graf.” (Muslim).

In een andere overlevering wordt gezegd: “En de Boodschapper van Allāh (ﷺ) zei tegen haar: **“Je hebt Allāh aangeroepen over de levensduur die al bepaald is, sporen die reeds bekend zijn en voorzieningen die reeds verdeeld zijn. Geen van deze zaken zal bespoedigd kunnen worden noch uitgesteld. Het zou beter voor je zijn geweest indien je Allāh (ﷻ) had gevraagd om je te redden van het vuur en de bestraffing van het graf.”** (Al-Nisā’ī).

- *Al-Ajal* (de levensduur): Taalkundig betekent dit ‘de vastgestelde tijd in de toekomst’. En ‘de levensduur van een zaak is zijn periode en tijd die het doorbrengt’. In technische zin betekent dit ‘hetgeen gezegd wordt bij de vastgestelde tijd van leven van de mens’. En het is ‘De tijd die Allāh (ﷻ) in de eeuwigheid heeft vastgesteld aangaande dat het leven van iets ophoudt door middel van doodslag of iets anders.’

- *Al-Rizq* (de voorziening): Taalkundig betekent dit 'gift'. In technische zin betekent dit 'Al hetgeen de mens in bezit heeft ongeacht hij hiervan profiteert of niet van profiteert.'

Ḥadīth 11

‘En (voor) Wie op Allāh Vertrouwt, is Hij Voldoende’

عَنْ عُمَرَ بْنِ الخَطَّابِ رضي الله عنه، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: «**لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَوَكَّلُونَ عَلَى اللَّهِ حَقَّ تَوَكُّلِهِ لَرُزِقْتُمْ كَمَا يُرْزَقُ الطَّيْرُ تَغْدُو خِمَاصًا وَتَرُوحُ بِطَانًا**» رواه الترمذي في سننه وقال: "هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لَا نَعْرِفُهُ إِلَّا مِنْ هَذَا الوَجْهِ وَأَبُو تَمِيمٍ الجَيْشَانِيُّ اسْمُهُ: عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَالِكٍ". ورواه أحمد في مسنده بلفظ: «**لَوْ أَنَّكُمْ تَتَوَكَّلُونَ عَلَى اللهِ حَقَّ تَوَكُّلِهِ، لَرَزَقَكُمْ كَمَا يَرْزُقُ الطَّيْرَ، تَغْدُو خِمَاصًا وَتَرُوحُ بِطَانًا**»

‘Umar Ibn Al-Khattāb (ﷺ) heeft gezegd: “De Boodschapper van Allāh (ﷺ) heeft gezegd: “**Al zouden jullie werkelijk vertrouwen hebben op Allāh (ﷻ) dan zou Hij jullie voorzien zoals de vogels; zij vliegen uit op lege magen en komen terug met volle magen.”** (Al-Tirmidhī).

En in een andere overlevering: **“Indien jullie werkelijk jullie vertrouwen in Allāh zouden leggen dan zou Hij jullie voorzien als bij de vogels; zie vliegen uit met lege magen en komen terug met volle magen”.** (Aḥmad).

Al-Tawakkul (vertrouwen): Men zegt: "Ik heb mijn zaak toevertrouwd aan die persoon". Ofwel, ik deed een beroep op hem en heb in deze zaak op hem vertrouwd. En men zegt: 'De persoon heeft een ander toevertrouwd (wakkala)' wanneer hij op basis van vertrouwen een persoon verzoekt een zaak af te handelen voor hem of op basis van dat hij zelf hiertoe niet in staat is". De betekenis aldus van Al-Tawakkul is dat de dienaar zijn zaken toevertrouwd aan Allāh (ﷻ). En dit is het steunen op Allāh (ﷻ) en het vertrouwen hebben in hetgeen wat onder Zijn hoede is en zijn zaak over te geven aan Hem.

Ḥadīth 12

‘Enkel de Gelovigen zijn (Elkaars) Broeders’

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: «**لَا تَحَاسَدُوا، وَلَا تَنَاجَشُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا، وَلَا تَدَابَرُوا، وَلَا يَبِعْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَيْعِ بَعْضٍ، وَكُونُوا عِبَادَ اللهِ إِخْوَانًا، الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ، لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَخْذُلُهُ، وَلَا يَحْقِرُهُ، التَّقْوَى هَاهُنَا**» وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ «**بِحَسْبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ، كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ، دَمُهُ، وَمَالُهُ، وَعِرْضُهُ**» رواه مسلم في صحيحه

Abū Hurayrah (ﷺ) heeft overgeleverd dat hij zei: “De Boodschapper van Allāh (ﷺ) zei: “**Heb geen afgunst jegens elkaar (Tahāsadū), verhoog de prijzen niet bij elkaar met opzet (Tanājashū), wees niet boos op elkaar (Tabāghaḍū), keert elkaar de ruggen niet toe (Tadābarū), en sluit geen koop over de koop van elkaar, en wees allen dienaren van Allāh en broeders. De moslim is een broeder van de moslim; hij onderdrukt hem niet, hij laat hem niet in de steek, en hij haat hem niet, godsvrees (Taqwā) zit hier.”** En hij wees driemaal naar zijn hart. **“Het is slecht genoeg dat een persoon**

zijn moslimbroeder haat. Een ieder moslim is voor de andere moslim Ḥarām; zijn bloed, zijn bezittingen en zijn eer." (Muslim).

- Tahāsadū: Dat men wenst dat een gunstige zaak bij een ander verwijderd wordt.
- Tanājashū: Het verhogen van de prijs van een product op de markt zodat anderen dit ook verhogen en hij dit tegen een hogere prijs kan verkopen.
- Tabāghaḍū: Het veroorzaken van boosheid jegens elkaar, ofwel haat.
- Tadābarū: Het verbreken van de banden met elkaar, ofwel het afstand nemen van elkaar. *Tadābarū* is van het woord '*dubr*' ofwel achterzijde. Beiden keren elkaar dus de ruggen toe.

Ḥadīth 13

‘Aṣabiyya[4] is een Oproep tot Onwetendheid

عَنْ جُنْدَبِ بْنِ عَبْدِ اللهِ الْبَجَلِيِّ رضي الله عنه، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: «**مَنْ قُتِلَ تَحْتَ رَايَةٍ عُمِّيَّةٍ، يَدْعُو عَصَبِيَّةً، أَوْ يَنْصُرُ عَصَبِيَّةً، فَقِتْلَةٌ جَاهِلِيَّةٌ**» رواه مسلم في صحيحه. ورواه النّسائي في المجتبى بلفظ: «**مَنْ قَاتَلَ تَحْتَ رَايَةٍ عِمِّيَّةٍ، يُقَاتِلُ عَصَبِيَّةً، وَيَغْضَبُ لِعَصَبِيَّةٍ؛ فَقِتْلَتُهُ جَاهِلِيَّةٌ**»

Jundab Bin ‘Abdilllāh Al-Bujalī (ﷺ) heeft gezegd: “De Boodschapper van Allāh (ﷺ) heeft gezegd: “**Degene die gedood wordt onder de vlag der blindheid (‘Ummiyya) op basis van een oproep tot ‘Aṣabiyya, of terwijl hij een ander helpt vanwege ‘Aṣabiyya, dan is dit een dood van onwetendheid (Jāhiliyya).”** (Muslim).

- ‘Ummiyya: Al-Nawawī zegt: “…dit is een blinde kwestie, het is onduidelijk wat het perspectief is.” (Boek: Sjarh Ṣaḥīḥ Muslim).

---

[4] ‘Aṣabiyya is een ieder broederlijk verbond met anderen buiten het verbond van Islam. Men is vaak bereid omwille hiervan met anderen in conflict te raken en in sommige gevallen zelfs te sterven. Bijvoorbeeld nationalisme, tribalisme en patriottisme.

- Onder de vlag der blindheid: Al-Sindī heeft gezegd: "Beeldspraak voor een groep mensen dat bij elkaar komt voor een onbekende kwestie waarbij men niet weet wat waarheid is of valsheid. En van de betekenis is dat degene die wegens nationalisme strijdt en niet omwille van het geloof of omwille van Allāh's Woord. Dit, ongeacht de strijd omwille van dit nationalisme het nu bij het rechte eind heeft of niet." (In zijn commentaar op de Ḥadīth verzameld door Al-Nasā'ī).

Ḥadīth 14

Kennis Krijg je door te Leren en Begrip door te (Leren) Begrijpen

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنه، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم، قَالَ: «**مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ**». أخرجه التّرمذي في سننه وقال: "وَفِي البَابِ عَنْ عُمَرَ، وَأَبِي هُرَيْرَةَ، وَمُعَاوِيَةَ. هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ"

Ibn ‘Abbās heeft overgeleverd dat de Boodschapper van Allāh (ﷺ) heeft gezegd: **“Voor wie Allāh (ﷻ) het goede wilt, hem zal Hij begrip (yufaqqih) schenken van het geloof.”** (Al-Tirmidhī).

- Vanuit een overlevering van ‘Umar (رضي الله عنه): **“yufahhim** (ipv yufaqqih)” wat ook ‘begrip schenken’ betekent.

- Ibn Ḥajar Al-‘Asqalānī heeft gezegd: “Voor wat betreft de tweede tekst ‘yufahhim’, deze is overgeleverd door Ibn Abī ‘Āṣim in het hoofdstuk ‘Kennis’ op gezag van Ibn ‘Umar van ‘Umar Marfū’an[5] en

[5] Marfū’ is een term in de Hadīthwetenschappen waarbij een metgezel in de overlevering vermeldt dat de Profeet (ﷺ) iets heeft gedaan of heeft gezegd.

de keten is goed (Ḥasan). Al-Fiqh is hetzelfde als Al-Fahm (begrip). Allāh (ﷻ) zegt:

"*En het is alsof zij geen spraak begrijpen (yafqahūna)*" (Al-Nisā', 37)

En hetgeen bedoeld wordt in de Ḥadīth is het begrip van de Sharī'ah.

Ḥadīth 15

Het Wegblijven van de Onduidelijke Zaken

عن النُّعْمَان بْن بَشِيرٍ رضي الله عنه، قال: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ: «**الحَلاَلُ بَيِّنٌ، وَالحَرَامُ بَيِّنٌ، وَبَيْنَهُمَا مُشَبَّهَاتٌ لاَ يَعْلَمُهَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، فَمَنِ اتَّقَى المُشَبَّهَاتِ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعِرْضِهِ، وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ: كَرَاعٍ يَرْعَى حَوْلَ الحِمَى، يُوشِكُ أَنْ يُوَاقِعَهُ، أَلاَ وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى، أَلاَ إِنَّ حِمَى اللَّهِ فِي أَرْضِهِ مَحَارِمُهُ، أَلاَ وَإِنَّ فِي الجَسَدِ مُضْغَةً: إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الجَسَدُ كُلُّهُ، أَلاَ وَهِيَ القَلْبُ**» رواه للبخاري في صحيحه. وفي لفظ لمسلم في صحيحه: «**إِنَّ الْحَلَالَ بَيِّنٌ، وَإِنَّ الْحَرَامَ بَيِّنٌ، وَبَيْنَهُمَا مُشْتَبِهَاتٌ لَا يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، فَمَنِ اتَّقَى الشُّبُهَاتِ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ، وَعِرْضِهِ، وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِي الْحَرَامِ...**»

Er is overgeleverd van Al-Nu'mān Ibn Bashīr (ﷺ) dat hij zei: "Ik heb de Boodschapper van Allāh (ﷺ) horen zeggen: **"De Ḥalāl is duidelijk en de Ḥarām is duidelijk, en tussen deze twee liggen de onduidelijke zaken die veel mensen niet kennen. Degenen die deze**

onduidelijke zaken vermijden, zullen hun geloof en eer veiligstellen. En degenen die vervallen in de onduidelijke zaken, zijn als een hoeder die zijn schapen hoedt langs een omheining en zij daar bijna in vallen. Voorwaar, iedere koning heeft een omheining. Voorwaar de omheining van Allāh op Zijn aarde zijn de zaken die Hij verboden heeft. Voorwaar, in het lichaam zit een vleesklomp, indien deze goed is dan zal het hele lichaam goed zijn. En indien deze slecht is dan zal het hele lichaam slecht zijn. Voorwaar, dit is het hart." (Al-Bukhārī).

En in een andere overlevering: **"Voorwaar de *Ḥalāl* is duidelijk en de *Ḥarām* is duidelijk. En tussen deze twee liggen de onduidelijke zaken welke weinig mensen weten. Degene die de onduidelijke zaken vermijdt, hij zal zijn geloof en eer veilig hebben gesteld. Echter, wie in de onduidelijke zaken vervalt, valt in de *Ḥarām*…."** (Muslim).

- Abū Sulaymān Al-Khaṭṭābī heeft gezegd: "Deze Ḥadīth is een fundament in Al-War'[6] betreffende dat de mens afstand zou moeten nemen van hetgeen onduidelijk is of twijfel in zich heeft. En zijn (ﷺ) uitspraak: '**en tussen deze twee zaken zitten onduidelijkheden**' betekent dat deze zaken voor sommige

[6] Al-War' is het afstand nemen van twijfelachtige vrijgelaten zaken om het geloof te beschermen

mensen onduidelijk zijn. En het betekent niet dat ze in de basis onduidelijk zijn waar geen verduidelijking is gekomen in de fundamenten van de Sharī'ah. Dit is omdat Allāh (ﷻ) geen zaak waarvan het noodzakelijk was een oordeel te vellen heeft achtergelaten behalve dat Hij hiervoor een uiteenzetting heeft gegeven en een bewijs. Echter de uiteenzetting (Bayān) is er in twee vormen:

1. Een evidente uiteenzetting (Bayān Jalī). Deze vorm behelst hetgeen bekend is bij alle mensen.

2. Een abstracte uiteenzetting (Bayān Khafī). Deze vorm behelst hetgeen enkel bekend is bij een groep geleerden die zich bezighouden met de wetenschap van de fundamenten van jurisprudentie (Usūl Al-Fiqh). Zij kennen de betekenissen van de teksten en de wegen van analogie (Qiyās) en exegese. Bovendien zijn ze in staat om een kwestie terug te brengen naar hetgeen gelijk (Mithl) is en hetgeen overeenkomt (Naẓīr)". (Boek: Ma'ālam Al-Sunan).

Ḥadīth 16

Van de Grote Zonden

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: «**اجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمُوبِقَاتِ**»، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا هُنَّ؟ قَالَ: «**الشِّرْكُ بِاللَّهِ، وَالسِّحْرُ، وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالحَقِّ، وَأَكْلُ الرِّبَا، وَأَكْلُ مَالِ اليَتِيمِ، وَالتَّوَلِّي يَوْمَ الزَّحْفِ، وَقَذْفُ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ الغَافِلاَتِ**» متّفق عليه واللفظ للبخاري

Abū Hoerayrah (ﷺ) heeft overgeleverd van de Profeet (ﷺ) dat hij zei: "**Blijf weg van de zeven vernietigaars (Mūbiqāt)"**. Zij zeiden: "O Boodschapper van Allāh, wat zijn dezen?" Hij zei: **"Het nemen van deelgenoten naast Allāh, tovenarij, het doden van een ziel die Allāh verboden heeft behalve (wanneer men dit verdient) met recht, het consumeren van rente, het consumeren van de bezittingen van de wees, het vluchten op de dag van strijd, het verwijt van kuise onschuldige gelovige vrouwen."** (Al-Bukhārī en Muslim).

- Al-Nawawī heeft gezegd: "Voor wat betreft de Mūbiqāt dit zijn de vernietigaars. Men zegt: 'wabaqa Al-Rajul' (verleden tijd: 'de man was vernietigd') en 'yabiqoe Al-Rajul' (tegenwoordige tijd: 'de man

is vernietigd'). En 'wūbiqa Al-Rajul' (passief verleden tijd: 'de man was vernietigd') en 'yūbiqū Al-Rajul' (passief tegenwoordige tijd: 'de man is vernietigd'). En 'awbaqa ghayrahu' ('hij vernietigde de ander')." (Boek: Sharḥ Ṣaḥīḥ Muslim).

Ḥadīth 17

Publiek Bezit

عَنْ رَجُلٍ مِن المهاجرين من أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: غَزَوْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ثَلَاثًا أَسْمَعُهُ يَقُولُ: «**الْمُسْلِمُونَ شُرَكَاءُ فِي ثَلَاثٍ: فِي الْكَلَإِ، وَالْمَاءِ، وَالنَّارِ**» رواه أبو داود في سننه

وروى ابن ماجه في سننه عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ: «**ثَلَاثٌ لَا يُمْنَعْنَ: الْمَاءُ، وَالْكَلَأُ، وَالنَّارُ**»

Een man van de Muhājirūn heeft overgeleverd van de metgezellen van de Profeet (ﷺ): "Ik heb drie veldslagen met de Profeet (ﷺ) bijgewoond en hoorde hem zeggen: **"De moslims zijn deelgenoten in drie zaken: de weidegrond, het water en het vuur."** (Abū Dawūd).

En er is overgeleverd van Abū Hurayrah (ﷺ) dat de Boodschapper van Allāh (ﷺ) heeft gezegde: **"Drie zaken mogen niet weerhouden worden (van de mensen): het water, de weidegrond en het vuur."** (Ibn Mājah).

- Al-Nawawī heeft gezegd: "De taalkundigen hebben gezegd*:* Al-Kala' betekent weideplanten en -begroeiingen, zowel de droge (Yābis) en ook niet droge soorten (Raṭab). Onder de droge soorten vallen de Hashīsh en de Hashīm. En 'Ushb en Khalā[7] vallen onder de niet droge soorten." (Boek: Sharḥ Ṣaḥīḥ Muslim).

- Shaykh 'Abd Al-Qadīm Al-Zallūm heeft gezegd: "Publiek bezit zijn de zaken die de Shāri' heeft gemaakt tot maatschappelijk bezit van de moslims en hen daarin deelgenoten heeft gemaakt. Hij heeft het voor het individu toegestaan om ervan te profiteren en hem verboden dit tot individueel bezit te nemen. En deze zaken splitsen zich op in drie hoofdzaken:

    1. Hetgeen aanwezig is bij de gemeenschap en nodig is voor het dagelijks leven;
    2. Natuurlijke bronnen die op basis van hun aard niet tot persoonlijk bezit mogen worden genomen;
    3. Onuitputtelijke mineraalbronnen.

[7] De genoemde plantsoorten/begroeiingen zijn veel voorkomend bij weidegronden in de Arabische wereld.

Al deze drie hoofdzaken, hetgeen uit dezen voortvloeien, en hetgeen op basis van deze zaken wordt geproduceerd, zijn allen zaken die behoren tot de gemeenschap waarin de leden van de gemeenschap elkaars deelgenoten zijn. Dit zijn bronnen die bestemd zijn voor de Staatskas waarbij de Khalīfah dit naar inzicht en behoefte onderverdeelt in de samenleving binnen het kader van de goddelijke oordelen en op basis van de belangen van de moslims.

Ḥadīth 18

De Gunst van het Reciteren van de Qur'ān

عن أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ رضي الله عنه، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: «**مَثَلُ المُؤْمِنِ الَّذِي يَقْرَأُ القُرْآنَ كَمَثَلِ الأُتْرُجَّةِ، رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا طَيِّبٌ، وَمَثَلُ المُؤْمِنِ الَّذِي لاَ يَقْرَأُ القُرْآنَ كَمَثَلِ التَّمْرَةِ، لاَ رِيحَ لَهَا وَطَعْمُهَا حُلْوٌ، وَمَثَلُ المُنَافِقِ الَّذِي يَقْرَأُ القُرْآنَ كَمَثَلِ الرَّيْحَانَةِ، رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا مُرٌّ، وَمَثَلُ المُنَافِقِ الَّذِي لاَ يَقْرَأُ القُرْآنَ كَمَثَلِ الحَنْظَلَةِ، لَيْسَ لَهَا رِيحٌ وَطَعْمُهَا مُرٌّ**» متّفق عليه واللفظ للبخاري

Abū Mūsá Al-Ash'arī (ﷺ) heeft overgeleverd dat de Boodschapper van Allah (ﷺ) heeft gezegd: **"Het voorbeeld van de gelovige die de Qur'ān reciteert is als het voorbeeld van de citroen; haar geur en smaak is lekker. En het voorbeeld van de gelovige die geen Qur'ān reciteert is als het voorbeeld van de dadel; ze heeft geen geur en haar smaak is zoet. Het voorbeeld van de hypocriet die de Qur'ān reciteert is als het voorbeeld van de basilicum; ze ruikt lekker maar smaakt bitter. Het voorbeeld van de hypocriet die geen Qur'ān**

reciteert is als het voorbeeld van de woestijnpompoen; ze is geurloos en smaakt bitter." (Al-Bukhārī).

Al-Sindī zegt: "Zij uitspraak "**als het voorbeeld van de citroen".** Dit is een van de beste soorten fruit vanwege zijn grote vorm, zijn uiterlijk, zijn fijne smaak en zachte aanraking. Zijn kleur is prettig om te zien en in de uitspraak is een gelijkenis tussen geloof en goede smaak. De reden hiervoor is dat de vrucht van binnen goed is en dat niet voor eenieder te zien is. En de gelijkenis in de uitspraak met een lekkere geur is dat eenieder die de recitatie van de Qur'ān hoort, daarvan profiteert en tevens zijn schoonheid toont van recitatie aan een ieder die luistert." (In zijn commentaar op de Ḥadīth verzameld door Ibn Mājah).

Ḥadīth 19

Laylat Al-Qadr is Beter dan Duizend Maanden

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم، قَالَ: «**تَحَرَّوْا لَيْلَةَ القَدْرِ فِي الوِتْرِ، مِنَ العَشْرِ الأَوَاخِرِ مِنْ رَمَضَانَ**» رواه البخاري في صحيحه. ورواه مسلم في صحيحه بلفظ: عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: – قَالَ ابْنُ نُمَيْرٍ «**الْتَمِسُوا**» وَقَالَ وَكِيعٌ – «**تَحَرَّوْا لَيْلَةَ الْقَدْرِ فِي الْعَشْرِ الْأَوَاخِرِ مِنْ رَمَضَانَ**»

'Ā'ishah (ﷺ) heeft overgeleverd van de Boodschapper van Allah (ﷺ) dat hij zei: **"Zoek naar Laylat Al-Qadr in de oneven nachten van de laatste tien dagen van de Ramaḍān."** (Al-Bukhārī).

En in een andere overlevering heeft 'Ā'ishah (ﷺ) overgeleverd dat zei: "De Boodschapper van Allah (ﷺ) zei tegen Ibn Numayr: **"Ga op zoek"** en volgens Wakī': **"Zoek naar Laylat Al-Qadr in de laatste tien nachten van de Ramaḍān."** (Muslim).

Ḥadīth 20

De Poorten naar Het Goede

عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رضي الله عنه، قَالَ: كُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ، فَأَصْبَحْتُ يَوْمًا قَرِيبًا مِنْهُ وَنَحْنُ نَسِيرُ، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخْبِرْنِي بِعَمَلٍ يُدْخِلُنِي الجَنَّةَ وَيُبَاعِدُنِي عَنِ النَّارِ، قَالَ: «**لَقَدْ سَأَلْتَنِي عَنْ عَظِيمٍ، وَإِنَّهُ لَيَسِيرٌ عَلَى مَنْ يَسَّرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ، تَعْبُدُ اللَّهَ وَلَا تُشْرِكْ بِهِ شَيْئًا، وَتُقِيمُ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ، وَتَصُومُ رَمَضَانَ، وَتَحُجُّ البَيْتَ**» ثُمَّ قَالَ: «**أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى أَبْوَابِ الخَيْرِ: الصَّوْمُ جُنَّةٌ، وَالصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الخَطِيئَةَ كَمَا يُطْفِئُ المَاءُ النَّارَ، وَصَلَاةُ الرَّجُلِ مِنْ جَوْفِ اللَّيْلِ**» قَالَ: ثُمَّ تَلَا ﴿**تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ المَضَاجِعِ**﴾، حَتَّى بَلَغَ ﴿**يَعْمَلُونَ**﴾ ثُمَّ قَالَ: «**أَلَا أُخْبِرُكَ بِرَأْسِ الأَمْرِ كُلِّهِ وَعَمُودِهِ، وَذِرْوَةِ سَنَامِهِ**»؟ قُلْتُ: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: «**رَأْسُ الأَمْرِ الإِسْلَامُ، وَعَمُودُهُ الصَّلَاةُ، وَذِرْوَةُ سَنَامِهِ الجِهَادُ**» ثُمَّ قَالَ: «**أَلَا أُخْبِرُكَ بِمَلَاكِ ذَلِكَ كُلِّهِ**»؟ قُلْتُ: بَلَى يَا نَبِيَّ اللَّهِ، فَأَخَذَ بِلِسَانِهِ قَالَ: «**كُفَّ عَلَيْكَ هَذَا**»، فَقُلْتُ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ، وَإِنَّا لَمُؤَاخَذُونَ بِمَا نَتَكَلَّمُ بِهِ؟ فَقَالَ: «**ثَكِلَتْكَ أُمُّكَ يَا مُعَاذُ، وَهَلْ يَكُبُّ النَّاسَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ أَوْ عَلَى مَنَاخِرِهِمْ إِلَّا حَصَائِدُ أَلْسِنَتِهِمْ**» رواه الترمذي في سننه وقال: "هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ

Er is overgeleverd van Mu'ādh Ibn Jabal (ﷺ) dat hij zei: "Ik was met de Profeet (ﷺ) op reis en op een dag was ik vlak bij hem terwijl wij op weg waren. Ik zei toen: "O Boodschapper van Allah, vertel mij welke daad mij naar het Paradijs zal brengen en mij zal weghouden van het Vuur." Hij zei: **"Voorwaar je hebt mij gevraagd over een grootse kwestie. En deze zaak is gemakkelijk voor wie Allah het gemakkelijk maakt; Je aanbidt Allah zonder deelgenoten aan Hem toe te kennen, je verricht het gebed, je geeft de Zakāt, je vast de maand Ramadan en je verricht de Ḥajj."** Vervolgens zei hij: **"Zal ik je niet wijzen op de poorten naar het goede?** (Dit zijn:) **Het vasten is een schild, en het geven van aalmoes,** (dit) **dooft de zonde uit zoals het water vuur uitdooft, en de man die het gebed verricht in de donkerte van de nacht."** Vervolgens reciteerde hij:

"Hun zijden mijden de slaapplaatsen."

tot aan het vers:

"*wat zij plachten te doen.*" (Al-Sajdah, vers 16-17)

Toen zei hij: **"Zal ik je niet berichten over de hoofdzaak van alles, zijn pilaar en zijn piek?"** Ik zei: "Graag, o Boodschapper van Allah". Hij zei: **"De hoofdzaak is Islam, zijn pilaar is het gebed en zijn piek is Al-Jihād"**. Toen zei hij: **"Zal ik jou niet vertellen hoe je dit**

alles eigen maakt?" Ik zei: "Graag o Profeet van Allah". Hij pakte toen zijn eigen tong vast en zei: **"Houd deze in toom"** Ik zei: "O Profeet van Allah, worden wij verantwoordelijk gehouden voor hetgeen wij zeggen?" Hij zei: **"Moge je moeder jou verliezen Mu'ādh, zullen de mensen niet op hun gezichten of hun neusholten in het Vuur worden gesmeten behalve door hetgeen hun tongen gezaaid hebben."** (Al-Tirmidhī).

Ḥadīth 21

De Beste der Mannen

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: «**أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا، وَخَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِنِسَائِهِمْ**» رواه الترمذي في سننه وقال: "وَفِي البَاب عَنْ عَائِشَةَ، وَابْنِ عَبَّاسٍ. حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ هَذَا، حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ". وفي رواية عند أحمد في مسنده: «**أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا، وَخِيَارُهُمْ خِيَارُهُمْ لِنِسَائِهِمْ**»

Er is overgeleverd van Abū Hurayrah (ﷺ) dat hij zei: "De Boodschapper van Allah (ﷺ) zei: **"De gelovigen met het meest complete geloof zijn degenen die de beste Akhlāq hebben. En de beste van jullie zijn degenen die het beste zijn voor hun vrouwen."** (Al-Tirmidhi).

En in een andere overlevering zegt de Profeet (ﷺ): **"De gelovigen met de meest het meest complete geloof zijn zij die de beste Akhlāq hebben. En de beste van hen zijn zij die het beste zijn jegens hun vrouwen."** (Aḥmad).

- Deze Ḥadīth heeft Al-Tirmidhi vermeld in het hoofdstuk: 'Hetgeen overgeleverd van het recht van de man op zijn vrouw.'

- 'Enkel de edelmoedige behandelt vrouwen met edelheid en enkel de achterlijke behandelt hen met verachting.'

Ḥadīth 22

De Verantwoordelijkheden in Islām

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رضي الله عنه، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ: «**كُلُّكُمْ رَاعٍ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، فَالإِمَامُ رَاعٍ ومَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالرَّجُلُ فِي أَهْلِهِ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالمَرْأَةُ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا رَاعِيَةٌ وَهِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْ رَعِيَّتِهَا، وَالخَادِمُ فِي مَالِ سَيِّدِهِ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ**»، قَالَ: فَسَمِعْتُ هَؤُلاَءِ مِن النّبي صلى الله عليه وسلم، وَأَحْسِبُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: «**وَالرَّجُلُ فِي مَالِ أَبِيهِ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، فَكُلُّكُمْ رَاعٍ، وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ**». رواه البخاري في صحيحه

Er is overgeleverd van Abdullāh bin ʻUmar (ﷺ) dat hij de Boodschapper van Allah (ﷺ) heeft horen zeggen: **"Ieder van jullie is een hoeder en verantwoordelijk (Mas'ūl) voor wat onder zijn hoede is gebracht. Al-Imām (**de Khalīfah**) is een hoeder en is verantwoordelijk voor zijn volk. De man is een hoeder voor zijn gezin en is verantwoordelijk voor degenen die onder zijn hoede vallen. De vrouw is de hoedster in het huis van haar echtgenoot en is verantwoordelijk voor degenen die onder haar hoede vallen. De bediende is de hoeder van de rijkdom van zijn meester en is**

verantwoordelijk voor wat onder zijn hoede is gebracht." Hij zei: "Ik heb dit gehoord van de Profeet (ﷺ) en dacht hem ook te horen zeggen: **"En de man is hoeder van het bezit van zijn vader en verantwoordelijk voor wat onder zijn hoede is geplaatst. Jullie allen zijn hoeders, en een ieder van jullie is verantwoordelijk voor wat onder zijn hoede is gebracht."** (Al-Bukhārī).

- Mas'ūl (verantwoordelijke) is ieder persoon waarbij een zaak of handeling aan hem toevertrouwd is en dus daarover verantwoording over zal moeten afleggen.

- Mas'ūliyyah is een toestand of eigenschap waarbij een persoon een handeling of zaak op zich genomen heeft en daarom hierover verantwoording zal moeten afleggen en op beoordeeld zal worden.

Ḥadīth 23

‘Er is Geen Gehoorzaamheid in Ongehoorzaamheid, Gehoorzaamheid is Enkel in het Goede’

عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ رضي الله عنه، عَنْ رَسُولِ اللهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ: «**خِيَارُ أَئِمَّتِكُمُ الَّذِينَ تُحِبُّونَهُمْ وَيُحِبُّونَكُمْ، وَيُصَلُّونَ عَلَيْكُمْ وَتُصَلُّونَ عَلَيْهِمْ، وَشِرَارُ أَئِمَّتِكُمُ الَّذِينَ تُبْغِضُونَهُمْ وَيُبْغِضُونَكُمْ، وَتَلْعَنُونَهُمْ وَيَلْعَنُونَكُمْ**»، قِيلَ: يَا رَسُولَ اللهِ، أَفَلَا نُنَابِذُهُمْ بِالسَّيْفِ؟ فَقَالَ: «**لَا، مَا أَقَامُوا فِيكُمُ الصَّلَاةَ، وَإِذَا رَأَيْتُمْ مِنْ وُلَاتِكُمْ شَيْئًا تَكْرَهُونَهُ، فَاكْرَهُوا عَمَلَهُ، وَلَا تَنْزِعُوا يَدًا مِنْ طَاعَةٍ**» رواه مسلم في صحيحه

Er is overgeleverd van ‘Auf bin Mālik (ﷺ) dat de Boodschapper van Allah (ﷺ) zei: **“De beste van jullie leiders zijn degenen van wie jullie houden en zij van jullie, en jullie verrichten smeekbeden voor hen en zij voor jullie. En de meest slechte van jullie leiders zijn degenen die jullie haten en zij jullie, en jullie vervloeken en zij jullie”** Er werd gezegd: “O Boodschapper van Allah, moeten wij hen dan niet vijandig zijn met het zwaard?” Hij zei: **“Nee, zolang zij nog het gebed onder jullie vestigen. En indien jullie iets slechts zien van jullie leiders waar jullie afkeer van hebben, keur dan zijn daad**

af en trekt jullie hand van gehoorzaamheid (aan hen) **dan niet in.**" (Muslim).

- **'Vijandig zijn met het zwaard'** betekent, 'moeten wij hem dan niet bevechten.'

- **'Nee, zolang zij nog het gebed onder jullie vestigen'** is beeldspraak voor het vestigen van Islām. Al-Nawawī heeft gezegd: "Het is niet toegestaan in opstand te komen tegen een heerser vanwege onrecht of een grote overtreding zolang de heerser de principes van Islam niet verandert." (Boek: Sharḥ Ṣaḥīḥ Muslim).

Ḥadīth 24

Tekenen van Hypocrisie

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: «**أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا خَالِصًا، وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنَ النِّفَاقِ حَتَّى يَدَعَهَا: إِذَا اؤْتُمِنَ خَانَ، وَإِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ، وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ**» رواه البخاري في صحيحه. ورواه مسلم في صحيحه بلفظ: «**أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا خَالِصًا، وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خَلَّةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خَلَّةٌ مِنْ نِفَاقٍ حَتَّى يَدَعَهَا: إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ**»

Er is overgeleverd van ‘Abdullāh bin ‘Umar (ﷺ) dat de Profeet (ﷺ) heeft gezegd: **“**(Er zijn) **Vier eigenschappen, wie dezen bezit is een zuivere hypocriet. En wie slechts één van deze eigenschappen bezit heeft een eigenschap van hypocrisie totdat hij hier afstand van neemt: Wanneer hem iets toevertrouwd wordt schendt hij dit, en wanneer hij spreekt dan liegt hij, en wanneer hij iets belooft verbreekt hij dit en wanneer hij discussieert dan scheldt hij.”** (Muslim).

- Al-Tirmidhī zegt over deze Hadith: "De betekenis hiervan bij de mensen van kennis is hypocriet gedrag. In de tijd van de Boodschapper (ﷺ) bestond enkel de hypocrisie van ontkenning (ongelovig te zijn). Al-Ḥasan Al-Baṣrī heeft gezegd: 'Er zijn twee soorten van hypocrisie: 'Hypocrisie in gedrag en hypocrisie in ontkenning.'" (Boek: Sunan Al-Tirmidhī).

Ḥadīth 25

Hoe Benauwd Zou het Leven Zijn Zonder Hoop

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: **«الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ، خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ، وَفِي كُلٍّ خَيْرٌ احْرِصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ، وَاسْتَعِنْ بِاللهِ وَلَا تَعْجزْ، وَإِنْ أَصَابَكَ شَيْءٌ، فَلَا تَقُلْ لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَانَ كَذَا وَكَذَا، وَلَكِنْ قُلْ قَدَرُ اللهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ، فَإِنَّ لَوْ تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ»** رواه مسلم في صحيحه. وفي رواية عند ابن ماجه في سننه: **«الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ، وَفِي كُلٍّ خَيْرٌ احْرِصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ، وَلَا تَعْجِزْ، فَإِنْ غَلَبَكَ أَمْرٌ، فَقُلْ: قَدَّرَ اللَّهُ، وَمَا شَاءَ فَعَلَ، وَإِيَّاكَ وَاللَّوْ، فَإِنَّ اللَّوْ تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ»**

Er is overgeleverd van Abū Hurayrah (ﷺ) dat hij zei: "De Boodschapper van Allah (ﷺ) zei: **"De sterke gelovige is beter en meer geliefd bij Allah dan de zwakke gelovige. Zorg in ieder geval ervoor dat je waakt over hetgeen je nut brengt en zoek hulp bij Allah en schiet hierin niet tekort. En op het moment je iets naars overkomt zeg dan niet: 'Had ik maar zo en zo gedaan'. Echter, zeg: 'Dit is door Allah bepaald en wat Hij wil doet Hij'. En indien je dit niet doet**

dan heb je hiermee de Shayṭān een opening (voor handelen) gegeven." (Muslim).

In een andere overlevering wordt gezegd: **"De sterke gelovige is beter en meer geliefd bij Allah dan de zwakke gelovige. Hoe dan ook, zorg ervoor dat je waakt over hetgeen je nut brengt en schiet daarin niet te kort. Op het moment je een zaak overkomt zeg dan: 'Dit heeft Allah bepaald en wat Hij wilt doet Hij'. En pas op voor de 'wat als'. Want voorwaar, de 'wat als' geeft een opening voor het handelen van de Shayṭān."** (Ibn Mājah).

- Muslim heeft deze Ḥadīth overgeleverd in het hoofdstuk: '*Het bevel om krachtig te zijn en het verlaten van zwakheid en het hulp zoeken bij Allah en de overgave aan het lot afkomstig van Allah.*'

- Het geloven in Allah en het vertrouwen op Hem houden de persoon weg van zwakte en wanhoop en openen voor hem de deuren van hoop. En hoop is dat je voortdurend goede verwachtingen hebt en het goede denken over Allah (ﷻ) dat Hij je helpt in het bereiken van het goede en het realiseren van je doelen.

Ḥadīth 26

‘Pas op Voor Toevoegingen, Want Elke Toevoeging is een Innovatie’

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها، قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: «**مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ فِيهِ، فَهُوَ رَدٌّ**» رواه البخاري في صحيحه. وفي رواية عند الإمام مسلم في صحيحه: عَنْ عَائِشة رضي الله عنها أنّ رَسُول اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ: «**مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ**»

‘Ā’ishah (﵂) heeft overgeleverd dat de Boodschapper van Allah (ﷺ) zei: "**Wie iets nieuws introduceert in deze zaak van ons (de Islam) wat er niet toe behoort, dit zal worden afgewezen**." (Al-Bukhārī).

In een andere overlevering ‘Ā’ishah (﵂) zei dat de Boodschapper van Allah (ﷺ) zei: "**Wie een daad verricht die niet in lijn is met onze zaak, zal worden afgewezen**." (Muslim).

- Bid‘ah (innovatie) is een specifieke beschrijving voor een specifieke afwijking. De betekenis ervan is het introduceren van iets nieuws zonder precedent dat door de Sharī‘ah is vastgesteld. Niet elke innovatie wordt beschouwd als dwaling, maar alleen hetgeen dat in

strijd is met de hoedanigheid waarop de Sharī‘ah het heeft uiteengezet. Er zijn echter goede innovaties (Muḥdathāt Ḥasanah), zoals het gezamenlijk bidden van Tarāwīḥ-gebeden, of toegestane (Mubāḥ) innovaties zoals specifieke kleding die gedragen wordt door een persoon en niet eerder aanwezig was. Dit, op voorwaarde dat ze de ‘Aura bedekken en voldoen aan de voorschriften van de Sharī‘ah, en dergelijke.

Ḥadīth 27

‘Zakāt al-Fiṭr is een Reiniging voor de Vastende….en Voedsel voor de Armen’

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنه، قَالَ: «**فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ** صلى الله عليه وسلم **زَكَاةَ الفِطْرِ صَاعًا مِنْ تَمْرٍ، أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ، عَلَى العَبْدِ وَالحُرِّ، وَالذَّكَرِ وَالأُنْثَى، وَالصَّغِيرِ وَالكَبِيرِ مِنَ المُسْلِمِينَ، وَأَمَرَ بِهَا أَنْ تُؤَدَّى قَبْلَ خُرُوجِ النَّاسِ إِلَى الصَّلاَةِ**» رواه البخاري في صحيحه

Het is overgeleverd door Ibn ‘Umar (ﷺ) dat hij zei: "**De Boodschapper van Allah (ﷺ) heeft de Zakāt Al-Fiṭr verplicht gesteld als een Ṣā' (ongeveer drie kilo) dadels of een Ṣā' gerst, voor de slaaf en de vrije, de man en de vrouw, de jonge en de oude moslims. En hij beval dat het gegeven moet worden voordat de mensen naar het gebed (van ‘Īd) vertrekken**." (Al-Bukhārī).

- Wat is de wijsheid van de verplichting van Zakāt al-Fiṭr?

  Abū Dāwūd heeft overgeleverd in zijn Sunan van Ibn ‘Abbās (ﷺ) dat hij zei: "De Boodschapper van Allah (ﷺ) heeft de Zakāt Al-Fiṭr verplicht gesteld als zuivering voor de vastende persoon

van nutteloze en onzedelijke praat, en als voedsel voor de armen. Degene die het vóór het gebed van ‘Īd betaalt, zijn Zakāt zal geaccepteerd worden, en degene die het na het gebed van ‘Īd betaalt, dit zal beschouwd worden als een liefdadigheid (Ṣadaqah) van de liefdadigheden."

Ḥadīth 28

‘Allāh heeft Erbarmen met de Erbarmers’

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ: بَيْنَمَا رَجُلٌ يَمْشِي بِطَرِيقٍ، اشْتَدَّ عَلَيْهِ العَطَشُ، فَوَجَدَ بِئْرًا فَنَزَلَ فِيهَا، فَشَرِبَ ثُمَّ خَرَجَ، فَإِذَا كَلْبٌ يَلْهَثُ، يَأْكُلُ الثَّرَى مِنَ العَطَشِ، فَقَالَ الرَّجُلُ: لَقَدْ بَلَغَ هَذَا الكَلْبَ مِنَ العَطَشِ مِثْلُ الَّذِي كَانَ بَلَغَ بِي، فَنَزَلَ البِئْرَ فَمَلَأَ خُفَّهُ ثُمَّ أَمْسَكَهُ بِفِيهِ، فَسَقَى الكَلْبَ فَشَكَرَ اللَّهُ لَهُ فَغَفَرَ لَهُ. قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَإِنَّ لَنَا فِي البَهَائِمِ أَجْرًا؟ فَقَالَ: «**فِي كُلِّ ذَاتِ كَبِدٍ رَطْبَةٍ أَجْرٌ**» رواه البخاري في صحيحه

Abū Hurayrah (رضي الله عنه) heeft overgeleverd dat de Boodschapper van Allah (ﷺ) zei: **"Terwijl een man langs de weg liep, overviel hem een intense dorst. Hij vond een put en daalde erin af, dronk ervan en kwam eruit. Toen zag hij een hond die die aan het hijgen was en de grond likte van de dorst. De man zei: 'Deze hond lijdt net zo erg als ik aan dorst.' Hij daalde weer af in de put, vulde zijn schoen met water, hield deze vast met zijn mond en gaf de hond te drinken. Allah waardeerde zijn daad en vergaf hem."** Ze zeiden: "O

Boodschapper van Allah, hebben we beloning voor onze dieren?" Hij antwoordde: **"In elke levend wezen is beloning."** (Al-Bukhārī).

- In een andere overlevering zegt ‘Abdullah ibn ‘Umar (ﷺ), dat de Profeet (ﷺ) zei: "**Degenen die genade tonen, worden door de Meest Barmhartige met genade overgoten. Wees genadig voor degenen op aarde, dan zal Degene in de hemel genadig voor jullie zijn**." (Abū Dawūd).

Ḥadīth 29

Op Al-'Īd is er Ontspanning en Blijdschap

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ: قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمَدِينَةَ وَلَهُمْ يَوْمَانِ يَلْعَبُونَ فِيهِمَا، فَقَالَ: «**مَا هَذَانِ الْيَوْمَانِ**»؟ قَالُوا: كُنَّا نَلْعَبُ فِيهِمَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: «**إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَبْدَلَكُمْ بِهِمَا خَيْرًا مِنْهُمَا: يَوْمَ الْأَضْحَى، وَيَوْمَ الْفِطْرِ**» رواه أبو داود في سننه

Er is overgeleverd van Anas (ﷺ) dat hij zei: "De Boodschapper van Allāh (ﷺ) kwam aan bij Al-Madīnah en van de gewoonten van haar mensen was dat zij twee dagen hadden waarbij ze zich (feestelijk) vermaakten. Hij zei: **"Wat zijn dit voor twee dagen?"** Ze zeiden: "In het tijdperk van onwetendheid (Jāhiliyya) waren wij gewoon ons op deze twee dagen te vermaken". Hij (ﷺ) zei: **"Allāh heeft voor jullie deze twee verruild voor twee betere dagen: De dag van het offer ('Īd Ul-Aḍḥá) en de dag van het verbreken van het vasten ('Īd Ul-Fiṭr)."** (Abū Dawūd)

- Er is overgeleverd van ‘Ā’isha (ﷺ) dat ze zei: “Abū Bakr kwam bij me binnen en er waren twee slavenmeisjes van de Anṣār bij me die liederen van de Anṣār zongen op de dag van Bu’āth.’ En ze zei: ‘Ze waren geen zangers’. Abu Bakr zei toen: ‘De fluit van Shayṭān in het huis van de Boodschapper van Allāh (ﷺ)? En dit ook nog op een feestdag? De Boodschapper van Allāh (ﷺ) zei toen: **“O Abū Bakr, een ieder volk heeft zijn feesten en vandaag is onze feestdag”**. (Bukhārī en Muslim).

Ḥadīth 30

‘Allāh is Boos op Degene Die niet Vraagt’

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنه قال: كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا تَهَجَّدَ مِنَ اللَّيْلِ، قَالَ: «**اللَّهُمَّ لَكَ الحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ، وَلَكَ الحَمْدُ أَنْتَ قَيِّمُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ، وَلَكَ الحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، أَنْتَ الحَقُّ، وَوَعْدُكَ الحَقُّ، وَقَوْلُكَ الحَقُّ، وَلِقَاؤُكَ الحَقُّ، وَالجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ، اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَإِلَيْكَ أَنَبْتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ، وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ، فَاغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ، أَنْتَ إِلَهِي لاَ إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ**» متّفق عليه

Er is overgeleverd van Ibn ‘Abbās (ﷺ) dat hij zei: “Wanneer de Profeet (ﷺ) opstond voor het nachtgebed zei hij altijd: **“O Allah, alle lof is aan U. U bent het Licht van de hemelen en de aarde. Alle lof is aan U en U bent Degene Die de hemelen en aarde onderhoudt. Alle lof is aan U en U bent de Heer van de hemelen en de aarde. U bent de Waarheid, en Uw belofte is de waarheid, en Uw Spraak is de waarheid, en de ontmoeting met U is de waarheid, en het**

Paradijs is de waarheid, en het Vuur is de waarheid, en de Profeten zijn de waarheid, en het Uur is de waarheid. O Allah, aan U heb ik me overgegeven, en in U geloof ik, en op U vertrouw ik en naar U zal ik terugkeren, en bij U klaag ik en bij U haal ik mijn oordeel. Vergeef mij voor mijn voorgaande zonden en de zonden die ik nog zal plegen, en hetgeen ik heimelijk verricht en hetgeen ik openlijk verricht. U bent mijn God, er is geen God dan U. (Bukhārī en Muslim)

- Al-Qurtubī zegt: "En zijn uitspraak: **"O Allah, alle lof is aan U. U bent het Licht van de hemelen en de aarde"** betekent: 'U Verlicht ze' volgens een uitspraak van Al-Ḥasan. Zijn bewijs is dat Alī (ﷺ) altijd reciteerde:

  "*Allah is de Verlichter van de hemelen en de aarde.*" (Al-Nūr, 35)

  Ibn 'Abbās zei: 'Degene die hun bewoners leidt'. Mujāhid zei: 'Degene die hun kwesties bepaalt'. Men zegt: 'Hij is verheven in de hemelen en de aarde van elke tekortkoming'. De Arabieren zeggen ook wel: 'Een verlichte vrouw'. Ofwel, een vrouw die vrij is van elke smet of blaam. En men zegt ook wel dat het een naam van lofprijzing is. Men zegt dan 'Deze persoon is het schijnend licht van dit land en de zon van zijn tijd'. Al-Nābigha zei (in een stuk poëzie):

‘Want jij bent de zon en de koningen zijn de hemellichamen…..wanneer jij rijst dan verbleken zij’

En Abū Al-‘Āliyah zei: ‘Degene Die de hemelen versierd heeft met de zon, de maan en de sterren. En Hij heeft de aarde versierd met profeten en heiligen en geleerden’.

En zijn uitspraak: **“U bent Degene Die de hemelen en aarde onderhoudt”**, ‘Degene Die onderhoudt (Qayyim) is hier een overdrijvende vorm van het woord Qiyām, ofwel ‘Degene Die voortdurend tot stand doet komen’. Men doet iets tot stand komen wanneer men iets klaar wil maken dat men nodig heeft. En men zegt ook wel ‘Qayyūm’, ‘Qayyām’, ‘Qayyim’. ‘Umar reciteerde:

“*Allah er is geen God dan Hij de Levende en de Onderhouder (Qayyām)*” (Al-Baqarah, 255).

‘Alqama zegt: ‘Al-Qayyim’. Al-Qatāda zegt: “Dat is Degene Die Zijn Schepping onderhoudt’. Al-Hasan zegt: “Degene die zorgt dat elke ziel krijgt wat het verdient”. Ibn Ḥajar zegt: “Degene Die altijd bestaande is”. Ibn ‘Abbās zegt: “Degene Die niet opgaat (in iets) en niet verdwijnt.”

En hij zei: **“U bent de Heer (Rabb) van de hemelen en de aarde”,** ofwel ‘Degene Die dezen en wie zich daarin bevinden goed maakt’. Dit woord is genomen van het woord ‘Ribba’ en dat is begroeiing waar het vee in graast. Men zegt (in verleden tijd)

‘Rabba’, (tegenwoordige tijd), ‘Yarubbu’ en (als zelfstandig naamwoord) ‘Rabban’. En men zegt (dan in persoonsvorm): ‘Hij is een Rābbun’ of ‘Rabbun’. Men zegt ook ‘Rabbā’, ‘Yurabbi’, ‘Tarbiyyatan’ . Men zegt dan: ‘Hij is een Murabbin’. ‘Rabb’ betekent ook wel meester. De betekenis wordt dan: “De Meester van de hemelen en aarde”. ‘Rabb’ betekent ook eigenaar. Dus Hij is de Eigenaar van de hemelen en aarde en wat zich daarin bevindt.

En zijn uitspraak ‘**die eraan voorafgingen**’, dat betekent verleden tijd ten opzichte van het heden.

‘Wat erna zal komen’ betekent de toekomende tijd ten opzichte van het heden.

En zijn uitspraak: ‘**en hetgeen ik heimelijk verricht’,** ofwel ‘wat ik niet laat zien.’

En zijn uitspraak: ‘**en hetgeen ik openlijk verricht**’, ofwel ‘wat ik laat zien.’

En zijn uitspraak: **‘U bent mijn Heer’**, ofwel ‘hetgeen ik aanbid’, ‘mijn doel’, ‘Degene naar Wie mijn hart doet smachten en vanwege Uw Grootsheid en Uitmuntendheid mijn verstand doet verbazen en mijn tong te kort in komt om gepast te verheerlijken. Het einddoel van de weg bent U. Ik kan Uw verheerlijking niet opsommen. Er is geen God behalve U. Er is niemand die het waard is te aanbidden

behalve U. En er is niemand die met deze kennis wordt gekend behalve U.’